

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 septembrie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinar prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2015, declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta și inculpatul

Formusatii Sergiu Andrei, născut la 29 septembrie 1978, originar și domiciliat în s.Crocmaș, r-nul Ștefan Vodă.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 16.07.2013 - 12.12.2014,

Instanța de apel: 17.01.2015 - 22.04.2015,

Instanța de recurs: 08.07.2015 - 30.09.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 12 decembrie 2014, Formusatii Sergiu a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunilor prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) și art.266 Cod penal, pe motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală Formusatii Sergiu, a fost învinuit de faptul că, la 21 aprilie 2013, aproximativ la ora 22.15, conducând mijlocul de transport de model „Șkoda”, cu n/î C ML 297, pe traseul R-2 Chișinău - Bender, în direcția mun. Chișinău, în apropierea or.Anenii Noi, la km 37+900 metri, nu a ținut cont de situația și condițiile rutiere, nu a adaptat viteza care ar asigura securitatea circulației și a încălcat regulile de securitate a circulației din Regulamentul circulației rutiere, și anume - pct.10 subpct.1) lit.b), potrivit căruia „persoana care conduce un vehicul trebuie: să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”; - pct.45, potrivit căruia „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficul”. Încălcările admise au dus la tamponarea din spate a pietonului Gorbovoi Oleg, căruia i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr.059 din 27.05.2013, vătămări corporale grave, care au legătură directă cu survenirea decesului.

Tot el, Formusatii Sergiu, a fost învinuit și de faptul că, îndată după producerea accidentului rutier soldat cu decesul lui Gorbovoi Oleg, contrar prevederilor pct.12 subct.(1) din Regulamentul circulației rutiere, a părăsit locul accidentului rutier.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care S.Formusatii să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3)

lit.b), art.266, art.84 Cod penal la o pedeapsă definitivă de 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În argumentarea apelului procurorul a invocat că, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, vinovăția lui S.Formusatii în comiterea infracțiunilor incriminate a fost dovedită pe deplin, iar instanța a examinat cauza superficial și unilateral, fără a da o justă apreciere probelor din dosar, și anume declarațiilor succesorului legal al victimei Ig.Grobovoi, a martorilor G.Bulgaru, Gh.Angheluș și A.Pîslari, cât și probelor scrise; - instanța nu a ținut cont de declarațiile succesorului legal al victimei, care a relatat că inculpatul i-a spus că nu a înțeles cum s-a produs accidentul și că nu a vrut să se eschiveze de la locul accidentului, că acesta i-a acordat ajutor material, din care motiv nu are față de acesta careva pretenții; - instanța a lăsat fără apreciere declarațiile martorilor Gh.Angheluș și A.Pîslari, care au declarat că venind la locul accidentului rutier din direcția mun.Chișinău, nu au observat nici pe stînga, nici pe dreapta vreun automobil staționat, cu atât mai mult cu semnalul de avariere inclus, ceea ce denotă faptul că inculpatul nu se afla la locul producerii tamponării și a părăsit locul accidentului rutier, după care a revenit la fața locului peste o perioadă de timp, prin ce a încălcat prevederile pct.12 subct.1) din Regulamentul circulației rutiere, adică a comis și infracțiunea prevăzută de art.266 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2015, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care S.Formusatii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 3 ani.

În temeiul art.60 Cod penal, a fost încetat procesul penal în privința lui Formusatii Sergiu, în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.266 Cod penal și liberat de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

4.1. Instanța de apel a constatat că Formusatii Sergiu, la 21 aprilie 2013, aproximativ la ora 22.15, conducînd mijlocul de transport de model „Škoda”, cu n/î C ML 297, pe traseul R-2 Chișinău-Bender, în direcția mun.Chișinău, în apropiere de or.Anenii Noi, la km 37+900 metri, neținînd cont de situația și condițiile rutiere, neadaptînd viteza care ar asigura securitatea circulației, ignorînd cerințele pct.10 subpct.1) lit.b), 45 subpct.1) lit.a), b), c), d) și subpct.2) din Regulamentul Circulației Rutiere, potrivit cărora „persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”; „conducătorul auto trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii), d) situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol situația traficului”, în urma cărora a comis tamponarea din spate a pietonului Gorbovoi Oleg.

În rezultatul accidentului rutier, pietonul Gorbovoi Oleg, conform raportului de expertiză medico-legală nr.059 din 27.05.2013 a decedat la fața locului în urma leziunilor corporale sub formă de traumă vertebro-medulară deschisă cu hemoragii în țesuturile moi adiacente ale gâtului și torace (mediastin), cu fractură luxație a coloanei vertebrale la nivelul vertebrei cervicale C1-C2 cu lezarea completă a măduvei spinării și penetrare în faringe, fracturi incomplete a coastelor II și III pe stînga, multiple excoriații în regiunea capului corpului și membrelor inferioare, care sînt în legătură cauzală directă cu survenirea morții, apărute în urma tamponării.

Tot el, la aceeași dată, după comiterea accidentului rutier soldat cu decesul lui

Gorbovoi Oleg, ignorând prevederile pct.12 subpct.1) lit.a), b), c), d), e), f), g), h) din Regulamentul circulației rutiere, potrivit căruia „conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat să oprească imediat vehiculul semnalizându-l în conformitate cu pct.37 subct.1) lit.a) sau subct.2) din Regulament, să nu schimbe poziția vehiculului și a obiectelor de pe carosabil provenită ca urmare a accidentului în traficul rutier, cu excepția cazurilor prevăzute în subpct.1) lit.c), d), să acorde primul ajutor, să cheme ambulanța în cazul în care în accident au fost cauzate traumatisme persoanelor, iar dacă aceasta nu este posibil sau în cazurile de urgență - să asigure transportarea persoanei traumatizate la cea mai apropiată unitate medicală cu un vehicul de ocazie ori cu propriul vehicul, să declare unitatea medicală identitatea sa, prezentând permisul de conducere sau alt act, precum și certificatul de înmatriculare a vehiculului, ulterior să revină la locul accidentului, să elibereze carosabilul deplasând vehiculul pe acostament ori cât mai aproape de bordura trotuarului, atunci când în urma accidentului nu sînt persoane decedate și/sau traumatizate, iar prezența pe carosabil a vehiculului implicat în accident face dificil sau blochează traficul rutier; să marcheze locul inițial al vehiculului, obiectelor ce tin de accident și a persoanei traumatizate, dacă se impune schimbarea poziției acestora pentru acordarea primului ajutor, transportarea persoanei traumatizate cu propriul vehicul la unitatea medicală sau pentru eliberarea carosabilului; să asigure, pe cât posibil, păstrarea urmelor, precum și ocolirea locului accidentului; să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc pînă la sosirea lucrătorilor de poliție; să nu consume băuturi alcoolice sau droguri, precum și să nu administreze medicamente preparate în baza acestora pînă nu va fi supus testării alcoolscopice, sau, după caz, examinării medicale și recoltării probelor biologice”, și, contrar acestor prevederi, a părăsit locul accidentului rutier.

4.2. Instanța de apel, respectînd prevederile art.415 Cod de procedură penală și verificînd legalitatea și temeinicia sentinței atacate, analizînd și apreciind probele administrate, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării reciproce, a constatat că vinovăția inculpatului S.Formusatii în săvîrșirea înfracțiunilor prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) și 266 Cod penal și-a găsit confirmare.

Concluzia dată instanța de apel și-a bazat-o pe declarațiile:

- inculpatului, care a relatat că conducînd mijlocul de transport pe traseu cu o viteză de 70-90 km/oră, cu luminile conectate la faza scurtă, deplasîndu-se pe partea dreaptă, în fața automobilului brusc a apărut o persoană în mișcare, dînsul a încercat să-l ocolească, virînd spre stînga, însă pe banda opusă se deplasa un alt automobil, astfel nu a avut posibilitate de a evita tamponarea pietonului, impactul a avut loc din cauza distanței mici, timpului foarte scurt și vizibilității reduse. După accident a oprit pe dreapta puțin mai departe și în scurt timp a revenit la locul accidentului, unde deja se afla poliția, a oprit automobilul la locul tamponării, a recunoscut că a tamponat pietonul și a participat la măsurările necesare, și nu a părăsit locul accidentului rutier;

- succesorul legal al părții vătămate, Ig.Gorbovoi, care a declarat că a fost informat că fratele său a fost tamponat și a decedat la fața locului, ulterior inculpatul i-a spus că singur nu a înțeles cum s-a produs accidentul, că el nu a vrut să fugă de la fața locului, acesta i-a acordat ajutor material și nu are față de el careva pretenții materiale;

- martorului G.Bulgaru, care a relatat că fiind în exercițiul funcției, împreună cu V.Prepeleț, a fost anunțat de către Gh.Angheluș că în regiunea or.Anenii Noi s-a produs un accident rutier și deplasîndu-se la fața locului, unde deja se aflau colaboratorii IP Anenii Noi, au luat măsuri pentru asigurarea păstrării urmelor accidentului rutier, cadavrul unui bărbat era culcat pe traseu, pe banda de deplasare spre mun.Chișinău, pe aceeași bandă, la vre-o 50-60 metri pînă la cadavru, era poziționat mijlocul de transport de model „Șkoda Octavia”, care era deteriorat în partea din față, pe tot traseul se aflau mai multe cioburi de

sticlă, bucăți de plastic și reșoul decorativ al automobilului deteriorat;

- martorului A.Pîslari, care a explicat că, aflîndu-se în serviciul de noapte împreună cu Gh.Angheluș, au fost anunțați că pe traseul R-2 de lîngă or.Anenii Noi s-a produs un accident rutier - tamponare de pieton și, deplasîndu-se la fața locului, pe traseu nu au văzut nici un mijloc de transport stopat, dar au observat bucăți de plastic și un semn- emblema de la automobilul „Șkoda”, pe marginea dreaptă a traseului a fost depistat cadavrul unui bărbat, a telefonat în UG a IP Anenii Noi solicitînd ajutor pentru dirijarea circulației la locul accidentului rutier. Deoarece la fața locului nu se afla automobilul care a comis accidentul rutier și nici conducătorul acestuia, a informat UG a Inspectoratului național de patrulare pentru a anunța în orientare automobilul de model „Șkoda”, după care, peste 5-10 minute, din direcția Bender, s-a apropiat un automobil de model „Șkoda” la care era deteriorată capota și parbrizul, care s-a oprit la o distanță de circa 50-60 metri de cadavru, șoferul a recunoscut că a tamponat pietonul și a părăsit locul accidentului rutier, deoarece a plecat la farmacie să-și procure calmante pentru că îl doare inima și este în stare de șoc;

- martorul Gh.Angheluș care, fiind audiat în ședința de judecată, a dat declarații analogice cu alte lui A.Pîslari;

- și actele cauzei:

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21.04.2013, prin care a fost stabilit cîmpul de vizibilitate de pe locul șoferului la faza lungă de 94 metri și la faza scutră de 34 metri, schema și fototabelul;

- procesul-verbal de examinare a automobilului de model „Șkoda Octavia” , cu n/î C ML 296 și fototabel;

- raportul de expertiză medico-legală nr.059 din 27 mai 2013, conform căruia s-a constatat că, în urma accidentului lui O.Gorbovoi i-au fost cauzate vătămări corporale grave, care sînt în legătură cauzală directă cu survenirea morții;

- raportul de expertiză autotehnică, prin care s-a stabilit că conducătorul automobilului la trafic trebuia să se conducă de prevederile pct.45.2) din Regulamentul circulației rutiere;

- raportul de expertiză nr.7245 din 15.09.2014, potrivit căruia s-a stabilit că pentru viteza de 70-90 km/oră a automobilului „Șkoda Octavia” în condițiile comiterii accidentului rutier, distanța necesară pentru oprire în siguranță a fost de 56- 83 metri, ceea ce denotă faptul că conducerea mijlocului de transport de către inculpat în condiții de vizibilitate redusă (timp de noapte) cu luminile conectate la faza lungă (vizibilitate de 94 metri) îi permitea să oprească mijlocul de transport și de a evita tamponarea pietonului.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic versiunea inculpatului, precum că victima a apărut brusc în cîmpul de vizibilitate și el nu a avut posibilitatea de a evita tamponarea, considerînd-o ca o metodă de apărare aleasă de ultimul întru evitarea răspunderii penale, versiune ce se infirmă prin raportul de expertiză autotehnică, prin care a fost constatat că conducătorul automobilului „Șkoda” avea posibilitatea să observe pietonul în limita distanței necesare pentru oprire în siguranță, chiar dacă pietonul se deplasa neregulamentar.

De asemenea, instanța de apel, reținînd cele expuse supra, a respins afirmația inculpatului că dînsul se deplasa cu viteza de 80-90 km/h, iar pietonul era în mișcare din stînga spre acostamentul drept și s-a deplasat 1-2 metri în vizorul său, deoarece aceste declarații le-a dat după ce a luat cunoștință cu raportul de expertiză, solicitînd audierea suplimentară a sa în cadrul căreia și-a schimbat declarațiile.

Respinsă de instanța de apel a fost și versiunea inculpatului, precum că dînsul nu a părăsit locul accidentului rutier, deoarece se infirmă prin declarațiile martorilor Gh.Angheluș, A.Pîslari și G.Bulgaru, care au venit imediat la locul accidentului rutier, și

care au declarat că la fața locului nu era nici un automobil staționat, sau cu semnalul de avariere inclus, ceea ce denotă faptul că inculpatul nu se afla la fața locului, el a părăsit locul accidentului rutier și a revenit ulterior tot din acea direcție din care se deplasa pînă la accident, astfel a încălcat cerințele pct.12 subct.1) din Regulamentul circulației rutiere.

În concluzie, instanța de apel a constatat dovedită vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) și 266 Cod penal.

Totodată, instanța de apel, reieșind din faptul că infracțiunea prevăzută de art.266 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor ușoare și de la momentul comiterii infracțiunii de către S.Formusatii a expirat termenul de prescripție de 2 ani, prevăzut de art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal, a conchis că inculpatul urmează a fi liberat de răspundere penală pentru fapta comisă, încetînd procesul penal.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța a reținut prevederile art.61, 75-78 Cod penal, gravitatea infracțiunii săvîrșite, care se atribuie la infracțiunile comise din imprudență, persoana acestuia, care anterior nu a fost condamnat, este căsătorit, lipsa circumstanțelor agravante, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui și, apreciind aceste împrejurări, a conchis că este rațional și rezonabil să-i fie aplicată o pedeapsă cu închisoarea, în limitele prevăzute de sancțiunea art.264 alin.(3) Cod penal, considerînd totodată că acesta nu urmează să execute efectiv pedeapsa închisorii, și, în temeiul art.90 Cod penal, a dispus suspendarea condiționată a executării ei pe termen de probă.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare procurorul și inculpatul S.Formusatii, care solicită:

- procurorul, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, cu excluderea art.90 Cod penal, motivînd că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu curpinde motivele pe care se întemeiază soluția, în partea individualizării pedepsei, și anume în partea aplicării art.90 Cod penal, deoarece la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale nu a ținut cont de dispozițiile art.61, 75 Cod penal, și nu le-a dat deplină eficiență, astfel prin pedeapsa stabilită nu va fi atins scopul pedepsei penale, fără a ține seama că în ambele instanțe inculpatul vina nu a recunoscut, pledînd nevinovat, ceea ce denotă că nu a conștientizat consecințele încălcării legii, iar instanța incorect a concluzionat că prin aplicarea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei inculpatul se va corija și reeduca, corijarea lui fiind posibilă doar prin izolare de societate;

- inculpatul care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu menținerea sentinței, invocînd că instanța de apel nu a apreciat corect probele administrate și incorect a ajuns la concluzia privind vinovăția sa, că nu ar fi respectat prevederile art.45 din Regulamentul circulației rutiere, pe cînd din raportul de expertiza autotehnică nr.0906 din 16.05.2014 rezultă contrariul; - instanța incorect și-a întemeiat soluția pe declarațiile succesului părții vătămate Ig.Gorbovoi, care nu cunoaște circumstanțele în care a avut loc accidentul, pe ale martorilor G.Burlacu, A.Pîslari și G.Angheluș, care nu au fost martori oculari a producerii tamponării pietonului; - instanța a lăsat fără apreciere declarațiile martorului S.Mitev, care vin în coraborare cu declarațiile sale, că pietonul a traversat carosabilul neasigurîndu-se la trafic; - instanța de apel nu a dat apreciere corectă procesului-verbal de cercetare la fața locului, deoarece cîmpul de vizibilitate fixat în acest proces este unul exagerat, iar schema-schiță nu poate fi luată ca probă, deoarece contravine măsurărilor între ele, depășind lățimea carosabilului de 10 metri; - organul de urmărire penală, contrar prevederilor art.19 alin.(3) și 254 Cod de procedură penală, a refuzat să numească expertiza autotehnică în vederea stabilirii tuturor circumstanțelor și factorilor ce au stat la baza producerii accidentului rutier, prin ce i-a fost încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil; - instanța nu a ținut cont că anume din cauza pietonului, care a încălcat dispozițiile art.3 și 114 din Regulamentul circulației

rutiere a fost comis accidentul rutier și că în condițiile producerii accidentului, dînsul nu a dispus de posibilitatea tehnică de a evita tamponarea, aplicînd metoda frînării, astfel că legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările survenite, nu au legătură cauzală; în acțiunile sale lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art.266 Cod penal, și anume latura obiectivă a infracțiunii, deoarece prin raportul ofițerului superior al SUP a IP Anenii Noi, V.Surchicin din 21.04.2013, a fost constatat că dînsul s-a aflat la locul accidentului rutier, fapt confirmat prin raportul ISSCR a IP Anenii Noi, I.Ungureanu și informația 902, astfel dînsul nu a încălcat prevederile art.12 lit.f) din Regulamentul circulației rutiere.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Cu referire la recursul procurorului:

În conformitate cu prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazul în care instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul constată că temeiul la care se referă recurentul, nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

După cum rezultă din textul recursului ordinar, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică hotărîrea instanței numai referitor la suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea aplicată lui S.Formusatii pe termen de probă.

Motivul recurentului, precum că instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și greșit a aplicat în privința inculpatului prevederile art.90 Cod penal, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul remarcă că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia aceasta se declară vinovată. În același rînd, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special, a prevederilor art.90 Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvîrșite din imprudență, instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai decît în hotărîre motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

Analizînd textul deciziei instanței de apel, Colegiul reține că instanța de apel, cu trimitere la art.61, 75-78 Cod penal, corect a stabilit inculpatului pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării ei, reieșind din gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, care nu are antecedente penale, este căsătorit, de lipsa circumstanțelor agravante, fiind în drept de a aplica prevederile art.90 Cod penal, stabilindu-i acestuia o pedeapsă echitabilă în termeni în care se poate obține corectarea și reeducarea lui. Careva interdicții pentru condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite de 4 ani închisoare, prevăzute de art.90 alin.(4) Cod penal nu au fost constatate și nici invocate de recurent.

Astfel, Colegiul penal conchide că la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a dat deplină eficiență împrejurărilor cauzei, numindu-i acestuia o pedeapsă corect individualizată, care este în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat. Prin urmare, temeiul prevăzut de pct.6) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat de procuror, dat fiind faptul

că acesta poate fi aplicat numai în cazul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor din apel sau când hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, pe când instanța de apel, respectînd prevederile art.414 alin.(5) Cod de procedură penală, și-a argumentat hotărîrea, care cuprinde motivele ce au stat la baza soluției adoptate, pronunțîndu-se asupra tuturor motivelor invocate în apel. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Totodată, Colegiul penal reține că, în cauză, analiza obiectivă a probelor administrate, pune în evidență caracterul just al sancțiunii aplicate lui S.Formusatii, dar mai ales al modalității de excutare a acesteia. Instanța de apel, acordînd cuvenita semnificație unor împrejurări ale cauzei, respectiv ce ține de persoana inculpatului, astfel încît privirea acestuia de libertate la prima încălcare a legii penale ar avea consecințe nefavorabile, greu de evaluat, față de circumstanțele reale ale faptei și raportate la cele personale ale inculpatului, enunțate anterior și reținute de instanță la individualizarea pedepsei. Reținînd în sensul celor expuse și faptul că succesoriului părții vătămate i-a fost recuperat prejudiciul cauzat în urma infracțiunii de către inculpat, și acesta nu a dorit ca inculpatul să fie pedepsit aspru.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept la care procurorul face referință și, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate.

Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpatul S.Formusatii.

Recurentul în recursul declarat invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, poate administra, la cererea părților, orice probe noi și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Ținînd seama de aceste prevederi legale, Colegiul penal constată că instanța de apel a fost în drept și, de fapt, întemeiat a dat o nouă apreciere, alta decît cea făcută de prima instanță, probelor cauzei, motivîndu-și detaliat și clar soluția adoptată, expunîndu-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului S.Formusatii în comiterea infracțiunilor incriminate - art.264 alin.(3) lit.b) și art.266 Cod penal.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Colegiul penal reține că instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală, pe care suplimentar și minuțios le-a cercetat în ședința de judecată, audiind inculpatul S.Formusatii, martorul Gh.Angheluș și verificînd probele materiale, le-a dat o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) și 266 Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia fiind justă.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras avînd în vedere declarațiile inculpatului, succesoriului victimei, Ig.Gorbovoi, a martorilor A.Pîslari, Gh.Angheluș, G.Bulgaru și actele cauzei - procesul-verbal de cercetare la locul faptei cu scheme și tabele fotografice, prin care a fost stabilit cîmpul de vizibilitate de pe locul șoferului la faza lungă de 94 metri și la faza scurtă de 34 metri, locul comiterii accidentului rutier; de examinare a automobilului accidentat; raportul de expertiză medico-legală nr.058 din 27.05.2013, conform căruia O.Gorbovoi s-a ales cu vătămări corporale grave, în rezultatul cărora a survenit decesul acestuia; precum și rapoartele de expertiză auto-tehnică nr.0906 din 16.05.2014 și 7245 din

15.09.2014, probe care sînt detaliat descrise în textul deciziei de apel, cît și la pct.4.2. al prezentei decizii.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunilor imputate inculpatului, inclusiv și vinovăția acestuia, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că dînsul nu se face vinovat de comiterea infracțiunilor pentru care a fost recunoscut vinovat, sînt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, cert dovedesc vinovăția lui în săvîrșirea infracțiunilor imputate.

Totodată, Colegiul penal constată că recurentul critică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerînd-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurent, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, și anume declarațiilor succesului victimei, a martorilor A.Pîslari, Gh.Angheluș, G.Burlacu, țin de starea de fapt a cauzei și nu sînt prevăzute ca temei pentru recurs în art.427 Cod de procedură penală.

Lipsită de temei este și afirmația recurentului că procesul-verbal de cercetare la fața locului și schema-schiță a accidentului rutier, nu pot fi reținute ca probe ce ar dovedi vinovăția sa, deoarece procesul-verbal de cercetare la fața locului este unul destul de explicit, întocmit corespunzător prevederilor art.118 și 120 Cod de procedură penală, din care rezultă amplasarea mijlocului de transport la locul accidentului, urmele de frînare, cît și obiectele ce au fost aruncate în urma tamponării. La fel, atît procesul-verbal de cercetare la fața locului cît și schema accidentului rutier au fost semnate și de inculpatul I.Formusatii (f.d.15-20), care nu a făcut careva obiecții asupra lor, adică a fost de acord cu concluziile din aceste acte, prin care s-a constatat că cîmpul de vizibilitate din salonul automobilului la lumina farurilor, faza lungă este de 94 metri și fază scurtă - de 34 metri.

Neîntemeiat este și argumentul recurentului, precum că nu a fost stabilită dexteritatea comisă de către el ce i-ar fi permis să prevadă situațiile periculoase, prin ce dînsul nu a încălcat cerințele pct.45 subct.1) din Regulamentul circulației rutiere, deoarece atenția distributivă reprezintă acea dexteritate, care este necesară unui șofer pentru a putea conduce în siguranță vehiculul pe drum pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurentului, precum că dînsul nu a-r fi încălcat nici cerințele prevăzute de pct.45 subct.2) din Regulamentul menționat, deoarece din cerințele prevăzute de această normă expres rezultă că inculpatul urma să întreprindă toate măsurile pentru prevenirea accidentului în traficul rutier, acțiuni ce nu au fost întreprinse de acesta în sensul că, văzînd în limita vizibilității pietonul, urma să reducă viteza sau chiar să oprească mijlocul de transport pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Astfel, în opinia Colegiului penal, instanța de apel just a constatat împrejurările cauzei care relevă concludent și cert că accidentul rutier constituie o consecință causală a încălcării de către inculpat a prevederilor pct.45 subct.1) și subct.2) din Regulamentul circulației rutiere, care a dus la decesul unei persoane. Prin urmare, în cauză semnele faptei prejudiciabile coincid cu semnele componente de infracțiune prevăzute de norma juridico-penală, și fapta reținută în seama lui S.Formusatii poartă un caracter definit și cert.

La fel, urmează a fi respins argumentul recurentului că organul de urmărire penală întru confirmarea vinovăției sau nevinovăției sale, contrar prevederilor art.19 alin.(3) și 254 Cod de procedură penală, a refuzat să numească expertiza autotehnică în vederea stabilirii tuturor circumstanțelor și factorilor ce au stat la baza producerii accidentului rutier, deoarece în baza demersurilor înaintate de către apărătorii săi, prima instanță prin încheierile din 14.12.2013 și 11.08.2014, a dispus efectuarea expertizei în complex tehnico-auto, prin care s-a stabilit că, în momentul observării pietonului ca obstacol pentru deplasare, conducătorul automobilului „Škoda Octavia”, trebuia să se ghideze de cerințele pct.45 subct.2) din Regulamentul circulației rutiere, și că distanța necesară pentru oprire în siguranță a fost de 56-83 metri, ceea ce denotă că conducerea mijlocului de transport de către inculpat în condiții de vizibilitate redusă, cu luminile conectate la faza lungă, vizibilitate de 94 metri, îi permitea să oprească mijlocul de transport și de a evita tamponarea pietonului.

De asemenea, neîntemeiat este argumentul recurentului, precum că prin raportul de expertiză autotehnică nr.7245 din 15.09.2014, a fost stabilit că dînsul, deplasîndu-se cu viteza de 70 km/h nu a dispus de posibilitatea tehnică de a evita tamponarea, aplicînd metoda frînării, deoarece inculpatul, ca conducător al mijlocului de transport, în condițiile rutiere nefavorabile - timp de noapte, situația rutieră creată, lumini de întîmpinare a mijloacelor de transport ce îngreunează vizibilitatea, nu a adaptat viteza necesară pentru a opri mijlocul de transport în siguranță, respectînd condițiile Regulamentului circulației rutiere, care impun conducătorului expres obligația de a ține permanent seama, la alegerea vitezei de deplasare, de condițiile rutiere nefavorabile pentru circulație.

Colegiul penal consideră neîntemeiat și argumentul recurentului, precum că accidentul rutier a fost comis din cauza pietonului, care a încălcat dispozițiile art.3 și 114 din Regulament, deoarece instanța a reținut circumstanța dată ca atenunată la stabilirea pedepsei lui S.Formusatii.

Argumentele recurentului, precum că în acțiunile sale lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art.266 Cod penal, și anume latura obiectivă a infracțiunii, deoarece s-a constatat că dînsul s-a aflat la locul accidentului rutier, prin urmare nu a încălcat prevederile art.12 lit.f) din Regulamentul circulației rutiere, nu pot fi reținute, pe motiv că din faptele constatate și actele cauzei rezultă că dînsul a părăsit locul accidentului rutier, fapt confirmat prin declarațiile martorilor A.Pîslaru și Gh.Angheluș, care venind la fața locului au depistat cadavrul unei persoane, despre ce au anunțat îndată UG a IPR Anenii Noi și au asigurat locul tamponării pentru a fi păstrate urmele accidentului rutier, deoarece la fața locului nu se afla nici automobilul care a comis accidentul rutier și nici conducătorul acestuia, și care doar după o perioadă de timp, a revenit la locul tamponării. Pe cînd, potrivit pct.12 din Regulamentul circulației rutiere, acesta trebuia să anunțe despre accident poliția și să rămîna pe loc pînă la sosirea acesteia, să nu schimbe poziția vehiculului și a obiectelor de pe carosabil provenite ca urmare a accidentului rutier.

În sensul celor reținute, Colegiul penal constată că, instanța de apel just a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.266 Cod penal, deoarece persoana care a provocat accidentul rutier în care a survenit decesul unei persoane și a părăsit locul accidentului rutier, urmează să poarte răspundere penală pentru concurs de infracțiuni, prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) și 266 Cod penal.

Faptul că recurentul, după cum însăși el a declarat, s-a aflat în stare de șoc și a plecat la farmacie să-și cumpere calmante, din care motiv a părăsit locul accidentului rutier, nu-l poate libera de răspundere penală pentru infracțiunea prevăzută de art.266 Cod penal, deoarece, în cazul dat, acesta urma să lase automobilul cu care s-a comis accidentul rutier, ori să solicite ajutor de la alte persoane ce se aflau în traficul rutier la acel moment.

Neîntemeiat este și afirmația recurentului, precum că răspunderea făptuitorului în baza art.266 Cod penal se exclude, în cazul în care victima accidentului rutier a decedat

imediat după tamponare, iar conducătorul a fost conștient de acest fapt, deoarece circumstanța dată are aplicabilitate doar în cazul când moartea victimei a survenit imediat din cauza leziunilor corporale primite și, în urma acestor vătămări, nu-i mai putea fi acordat ajutor, pe când însăși din declarațiile inculpatului rezultă că dînsul, după comiterea accidentului, nu a verificat starea victimei, dacă îi mai putea ori nu a-i fi acordat ajutor în urma vătămarilor corporale ce i-au fost cauzate.

Totodată, Colegiul penal consideră întemeiată concluzia instanței de apel care, în temeiul art.60 Cod penal, a încetat procesul penal în privința inculpatului în baza art.266 Cod penal, deoarece de la data comiterii infracțiunii a expirat termenul de prescripție de 2 ani de tragere la răspundere penală.

Reținînd cele relatate, Colegiul penal constată că criticile invocate de recurrent, precum că hotărîrea instanței nu a fost motivată din punct de vedere al legalității și temeiniciei acesteia, nu pot fi reținute ca încălcare a dreptului său la un proces echitabil, prevăzut de art.6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, deoarece instanța de apel, respectînd prevederile art.414 alin.(2¹) Cod de procedură penală, a examinat cauza penală fără careva abateri de la normele materiale și procedurale, corect apreciind circumstanțele de fapt și de drept sub toate aspectele, argumentîndu-și hotărîrea, care cuprinde motivele ce au stat la baza soluției adoptate, încadrînd corect acțiunile inculpatului, concluzie ce este susținută și de instanța de recurs.

Pedeapsa este stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art.7, 61, 75, 90 Cod penal, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia acesta a fost declarat vinovat, ținîndu-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana acestuia și de toate circumstanțele atenuante și lipsa celor agravante, aplicîndu-i acestuia o pedeapsă echitabilă în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de procuror și inculpatul S.Formusatii, fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta și inculpatul Formusatii Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui Formusatii Sergiu, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 octombrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu